

Při výstupu na Fuji-san (富士山, 3776 m) projde poutník několika branami torii

I takovou tvář umí Japonsko ukázat – je to tvář, kterou odkryje na podzim jen tomu, kdo o ni opravdu stojí. Ta tvář je neobvyčejná, a spatřit ji vlastníma očima může být omamnější než džbánek saké, než nejsilnější zelený čaj, než vonná tyčinka v buddhistickém chrámu.

Tokio (東京) – mraveniště bez hranic

Stojím před nástěnnou mapou v jednom z nejrušnějších uzlů tokijského centra – Šindžuku – a snažím se rozluštit, jak se z podzemního bludiště dostanu na autobusové nádraží Kaisoku, odkud

Ni-hon-koku

hrbatý chameleon

Text a foto Martin Čadík

Po pár dnech strávených v Tokiu člověk snadno získá dojem, že současné Japonsko je zemí upravených byznysmenů, ukázněného shonu, zemí napěchovanou moderní elektronikou, robotikou a kybernetikou, světoznámými automobilkami, přesními soupravami metra, rychlými šinkanzeny a přerostlými mrakodrapy. Těžko si představí odloučení, putování po liduprázdných horách, kde v dálce nespátrá ani náznak civilizace, kde stromy mluví barvami a hlavním vládcem všeho je slunce, nikoli digitální hodinky a mobilní telefony.

Výstupová trasa Yoshida nepostrádá mystiku

jezdíbusy do městečka Kawaguchi-ko na úpatí posvátné hory Fuji. Nevychází z údivu, jak moc lidí, zvuků, eskalátorů, světel, reklam, energie se v těchto prostorách nachází a pohybuje často i značnou rychlosťí, přitom se nikde nic nesrazí, nehádá, nebije, nenakupí ani nerozbije. Najednou mne bere za křídlo anglicky velmi dobře mluvící Japonka a vede mne ven jak zkoušený kapitán bárku z rozbořeného moře. Společně nacházíme nádraží a kupujeme jízdenku, což není úplně jednoduché, neboť lístky s předstihem jsou k dostání pouze v kanceláři ve druhém patře za maskovanými železnými vraty s nápisem v japoňtině. Nicméně vše s úsměvem, nezištně a bezprostředně, díky moc (arigató gozajmasu)!

Fuji-san (富士山, 3776 m) – posvátný, nejvyšší a nejnámější

Fuji-san je nejvyšší vrchol a zároveň jeden z nejnámějších symbolů Japonska. Magická krása, relativní dostupnost a zejména hluboká posvátnost činí z této hory v oficiální turistické sezóně (červenec, srpen) silný magnet nejen na japonské turisty. V této době připomínají táboryště na úpatí hory nějaký hodně oblíbený hudební festival a na vrchol se plazí had těl s čelovkami, podobný nekonečné tučné frontě na maso. Cíl mají všichni stejný – přivítat nový den z nejvyššího vrcholu země vycházejícího slunce. Ještě více návštěvníků

Pocukrovaná Ai-no-dake (間ノ岳, 3189 m) z vrcholu Shiomi-dake (塩見岳, 3047 m)

pak přijíždí do oblasti v létě s cílem spatřit, obdivovat a samozřejmě fotografovat úžasně symetrický tvar hory. Ne každý je však odměněn, stydlivý Fuji-san se velmi rád schovává do závoje mraků.

Největší šance vidět horu Fuji v plné krásě je na podzim, v zimě a brzy na jaře. Mimo letní období je však hora oficiálně uzavřena a snad každý, koho potkáte, vás bude přesvědčovat, že je velmi nebezpečné, ne-li nemožné v tuto dobu vystoupit na její vrchol. Na hoře samotné není však jediná základová cedule, jediná závora.

až na vrchol. Keře se chlubí barvami podzimu, a jde jim to opravdu výtečně, protože pozadí podkresluje sytá hnědo-červeno-černá struska. Mezičím už se v údolí pomalu tvoří vata mraků, která bude stoupat výš, podobně jako já. Stezka v serpentínách běží vzhůru, prudší úseky jsou jištěny řetězy a zábradlím. Již jen poslední brána torii (鳥居), symbol šintoistické víry v posvátnou moc přírody, uzavřená desátá stanice, a procházka okolo ledového kráteru na nejvyšší bod hory, kde stojí malý chrám a nejvíše položená

Mimořádná snaha Japonců poradit, přestože neznají odpověď, je až dojemná.

Pouze chaty, které v létě usnadňují výstup (deset tzv. stanic), jsou mimo provoz a doprava je oproti létu výrazně omezena. Japonské přísloví praví, že je dobré vystoupit na vrchol, ale jen blázen by si to chtěl zopakovat. To by mohlo platit pro letní výstup z páté stanice za východem slunce formou zmiňované fronty na maso (podle odhadu každý rok pokouší horu cca 200 000 lidí). Pokud se však vydáte na Fuji-san v říjnu a poctivě „odspodu“, bude to zcela jistě jiný příběh.

Cesta, která zná mé stopy, se nazývá Yoshidaguchi a začíná v městečku Fujiyoshida (850 m). Několik svatyní, polorozpadlých čajoven, dřevěných chýší a čtyři stanice ve špatném stavu připomínají zašlou slávu této výstupové poutní trasy. Možná je to dobré – hned první kroky vzrostlým vlnkým listnatým lesem tak mají punc tajemna. Údajně zde můžete potkat i asijského medvěda černého, ale to byste museli mít opravdu velké štěstí. U páté stanice končí les jak seknutím samurajského meče a vzápětí se otevírá výhled

japonská pošta. Na západě se z mraků klube lákavý hřeben Jižních Alp; těšíme se na něj a doufám, že z některého vrcholu spatřím Fuji-san, na němž právě stojím. Nejprve je ale třeba sejít příjemnou škvárovitou sestupovkou Gotembaguchi (Suna-bashiri) a mánout na pár aut ve směru Motosu, Kofu, Nirasaki, Hirogawara.

Přechod Minami Arupusu – liduprázdnými Jižními Alpami

Za Kofu (山梨県) mi staví sympatická paní s pánum v roztomilém autičku vskutku japonských rozměrů. Tísním se na zadním sedadle s báglem a doufám, že dveře ten tlak vydrží, přitom vysvětlují odkud a kam. Přestože manželé původně jeli jen domů do Nirasaki (韮崎市), za chvíli již užíváme prostoru jejich druhého vozu – terénního nisanu, a míříme vzhůru přesně tam, kam potrebují. U závory stavíme, dál smí jenom speciální bus, a ten zrovna přijíždí. Následující cesta do Hirogawary by mohla sama o sobě být

cílem – silnička se kroutí po málem kolmých, a přesto hustě porostlých svazích, hluboko dole si v poklidu šumí říčka s vodopády, vše kolem svítí životem a hraje barvami. Rozmluvila se i slečna stojící u řidiče: „Nalevo uvidíte Kita-dake, sesuv půdy napravo, hle, jak hluboká soutěska...“ Konec sdělení vždy jasné poznám, protože důchodkyně u okénka vysílá jedno citoslovce za druhým: „Óóoo, jééé, júúú, óóó, óóó, óóó.“ A mají naprostou pravdu.

V Hirogawaře (広河原) je dnes poměrně rušno, předpověď počasí byla dobrá, končí prodloužený víkend (den sportu) a nedaleká Kita-dake (北岳) je druhou nejvyšší horou Japonska. Všichni sestupují údolím, někteří toho mají zjevně plné kecky, ale přesto zastaví a starostlivě se ptají, kde budu dnes nocovat. Jsou to na několik dní poslední lidé, které potkávám, a ani trochu se jim nesnažím vysvětlit, že hodlám přespát ve žďáráku přímo pod východní stěnou Kita-dake.

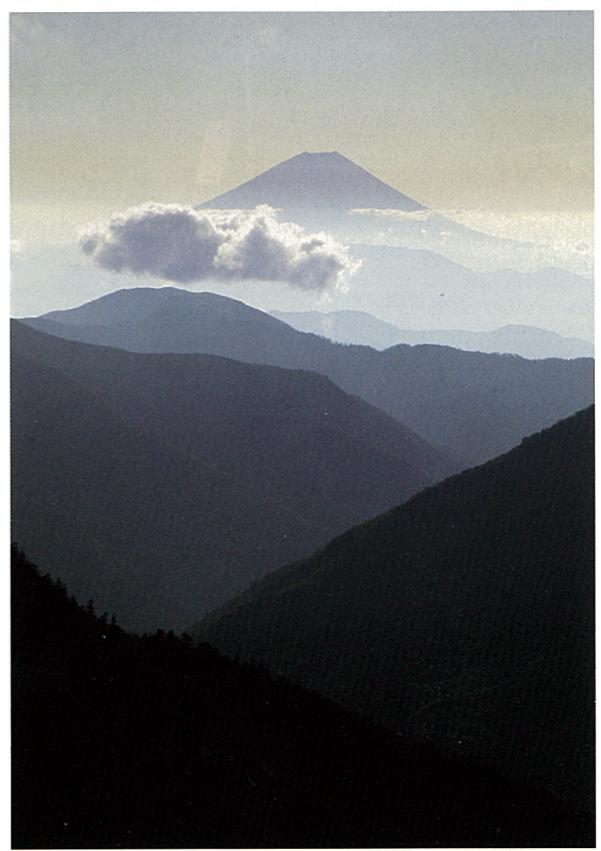
Ráno spěchám na hřeben, a je tam – Fuji-san jak na obrázku Hokusai, přesně ten pohled, který jsem si vysnil. Počasí se však rychle kazí a za chvíli si v husté chumelenici nevidím na špičku boty. Přechod vrcholů Kita-dake (3193 m), Naka-shiramine (3055 m) a Ai-no-dake (3189 m) v poctivé japonské vánici patří spíše k těm intenzivním než pozitivním zážitkům. O to víc srdce zaplesá nad otevřenou bivakovací místností chaty Kuma-no-daira – nefalšované posuvné dveře, dřevěné prychy a nikdo nikde, co víc si přát? Krystalky ledu střídají círy deště, listy stromů se lesknou pýchou, výhled pro bohy, ale psa by ven nevyhnal. Bohyně slunce Amaterasu (天照) měla dnes zjevně také volný den.

Navářila se mlha jak před rybníkem Brčálníkem, ale z mokré cestičky ve vysoké kleči není kam uhnout. Výstup na Shiomi-dake (塩見岳, 3047 m) je poměrně prudký a čerstvý sníh morálu nepřidá, žlutý vykříčník na mapě však naznačuje, že exponovaný je zejména sestup. Vyhoupnu se na vrchol a je tu zas – kornout Fuji-sanu zapichnutý do mraků, dnes má sněhovou čepici, jen si líznout jak ze zmrzliny. Pocukrované jsou také všechny kopce v hřebenu Kita-dake – Ai-no-dake. Chata Sanpuku-mine nepostrádá zimní bivakovací místnost, postrádá však vodu a k nejbližšímu prameni je to pořádná podvečerní procházka z kopce.

Zmrzlý hřeben a vrchol Kogochi-dake (2802 m) nabízí letecké výhledy na všechny strany, nikde ani noha, jen „nekonečné“ hřebeny Jižních Alp, neomezený klid a mír. Pozorování Fuji-sanu se stává běžnou součástí dne, ten pohled však nikomu jen tak nevezšední. Táhlé stoupání na vrchol Mae-dake (3068 m) zpočátku vede chromatickým listnatým lesem v odstínech jedlí, buků, jedlovce, jířabin a dalších. Pozorování barev listů (zejména japonských javorů) je v zemi vycházejícího slunce natolik oblíbené, že televizní stanice

vysílají na podzim v rámci předpovědi počasí „listové“ zpravodajství – jakou barvu mají právě stromy v té které části země. Relativně přijemný nocleh poskytne plechová bouda u rozměrné chaty Arakawa.

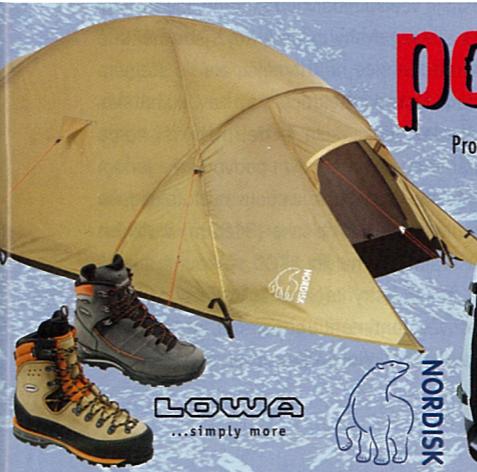
Studené ráno ohřívají růžové vrcholky kopců, jež se prokousaly cukrovou vatou mraků, naducanou peřinou údolí. Vysoký Akashihi-dake (赤石岳, 3120 m) den co den sleduje moji následující trasu – nádherný půlkruhový hřeben kopců zakončený majestátní Hijiri-dake (聖岳, 3013 m), horou vystavěnou ze zajímavého černo-vínového kamene. V kleci se choulí párek bělokura a v protějším srázu povyšené hýká japonský kamzík (Nihon kamoshika). Dlouhý sestup do mlhy odměňuje nedávno zrekonstruovaná Hijiri-daira goya, která se chlubí jednoznačně nejhezčí zimní útulnou, jakou jsem v Japonsku viděl.

Při troše štěstí lze z hřebenů Jižních Alp spatřit Fuji-san v plné krásě

posilujeme outdoor!

Pro podrobné informace o rozšíření nabídky navštivte www.prosport.cz a stánek PROSPORT na výstavě S1 v Brně 17.-19.2.2009, kde dostanete i kompletní katalogy a ceníky!

LOWA
...simply more

McNETT

NORDISK

YETI™

KOVEA

prosport

Skanzen Hida-no-Sato v blízkosti městečka Takayama (高山市)

Sestup na západ za civilizací ústí na zapomenutou cestu, která se odvážně kroutí podél studené řeky k hučící malé vodní elektrárně. Parádní údolí, ale vcelku nezáživný pochod, podle mapy chůze tak na den. Náhle hluk motoru za zády, kde se vzal, tu se vzal, pohádkový dědeček v otřískané toyotě spěchá z hor k zubaři. Pak už to zas jede jako na drátkách, několik rychlých stopů s výhledem na úhledné čajové zahrádky v prefektuře Šizuoka na svazích Jižních Alp, a hurá na sever – říka, Komagane, Matsumoto, Kamikōči.

Kita Arupusu – ostré Severní Alpy

Příjezd do Kamikōči (上高地, 1500 m), výchozího bodu Severních Alp, je lehkým šokem – parkoviště v sobotu odpoledne připomíná Šindžuku pod širým nebem. Stojí tu snad dvacet autobusů, mezi kterými pobíhají davy cestujících. Převážná většina z nich se projde po břehu řeky Azusa, vyfotí se u mostu Kappa-bashi, pohoví si v některém z onsenů (přírodní horké prameny) a pojede domů, příp. přespí v některém z hotelů v údolí. Obdivovat tu lze skutečně kdeco – kromě divokých hor i modřinové lesy, vzácné druhy vrb, žije zde brhlík, bělokur; zajímavým zážitkem může být setkání s makaky, kteří v létě pobývají pod Yariga-take ve velkých výškách a na zimu se stěhují do listnatých lesů v údolí Takase. Na hřebeni však potkáte na podzim člověka jen výjimečně.

Rychle se vydávám vzhůru proti proudu řeky Azusa a předběhám skupinky japonských důchodců s velkými fotáky a malými batůžky. Zajímalo by mne, jak to vypadá v sezóně, ani kempy ještě nejsou úplně prázdné. Za chatou Yokoo-sansō končí široká upravená cesta a také většina návštěvníků. Lesní pěšina nejprve nesměle zvedá sklon, ale nad lesem už se rádně kroutí v serpentínách prudkým svahem až k chatě Yari-dake trúnící na hřebeni.

Celou dobu nade mnou vyzývavě ční do jednolité „modrohy“ ostré kopí Yariga-take (槍ヶ岳, 3180 m) – japonský Matterhorn. Chaty Yari-dake, jen necelých 150 metrů pod vrcholem Yariga-take, má kapacitu přes 600 lidí, teď je ale prázdná. Strategická pozice chaty má jasný cíl – umožnit každému výstup na skalnatý vrchol ještě před svítáním. Cesta na špičku kopí je zajištěna řetězy, kramlemi a několika ocelovými žebříky. Aby nedocházelo ke kolizím a zácpám, jsou na skále přilepeny vždy dvojice žebříků nedaleko od sebe – výstupový a sestupový. Výhled z vrcholu bere dech, skalnaté hřebeny Severních Alp se Zubí na všechny strany a na obzoru nechybí vzdálená silueta Fuji-sanu. Pokračuje na jih mírně zasněženým hřebenem za dalším chladným azylem – zimní místností uzavřené chaty Minami-dake.

Na mapě se to jen hemží vykřičníky, což je neklamná známka toho, že je přede mnou Daikiretto, zřejmě nejtěžší turistický úsek Severních Alp. Hřeben se najednou propadá o 300 metrů níže, aby hned zase vyletěl 400 metrů až na Kita-hotaka-dake (北穂高岳, 3106 m). Cesta je vcelku masivně zajištěna, ale rozhodně to není záležitost pro slabé povahy, zvláště když jsou některé části pod sněhem. Daikiretto je sice nejznámější, ale ve stejném duchu tato odvážná skalnatá stezka pokračuje až na Oku-hotaka-dake (穂高岳, 3190 m). Oku-hotaka-dake je třetí nejvyšší horou Japonska, čehož bylo ovšem dosaženo malým podvodem – jenom díky kamenné zídce a malíčké svatyni na vrcholu je Hotaka-dake o metr (!) vyšší než „konkurenční“ Ai-no-take (3189 m) v Jižních Alpách. Rozhled je opět královský: na jih 1700 výškových metrů dolů k řece Azusa, na sever ostrý hřeben zakončený špičkou Yariga-take, jen lehký záhvěv sentimentu připomíná, že tenhle japonský vandr bude pomalu končit. Vracím se k chatě Hotaka-dake,

praktické

informace

Sezona pro pěší turistiku v horách Po celý rok (v zimě lze očekávat podmínky srovnatelné se zimními evropskými Alpami), ideální pro návštěvu Japonska a japonských pohoří je jaro (kvetoucí sakury) a podzim (barevné listy javorů), hory jsou nejlidnatější v létě (červenec, srpen).

Doprava Relativně levné autobusy, spolehlivé (ale drahé) vlaky (www.japanrail.com), s úspěchem je možné cestovat stopem („hičhajku“), zvláště v horách.

Mapy a průvodce Hiking in Japan (Lonely Planet); výborné mapy 1:50 000 a 1:150 000 nakladatelství Shobunsha (www.mapple.co.jp), pouze v japonštině (800 JPY); cestovní mapy s originálními názvy a přepisy do latinky.

Táboření a ubytování v horách Tábořiště u chat (500 JPY/stan), jinde zakázáno, mimo sezónu jsou chaty zavřené, ale mají vždy otevřený alespoň minimalistický „winterraum“ (neplatí pro Fuji-san, kde je vše uzavřené a tábořiště u chat nejsou, nad pátem stanice je stanování zakázáno). Nocleh na chatě bez jídla: cca 5000 JPY, s polopenzí: cca 9000 JPY.

Pitná voda

Fuji-san Není; možno zakoupit (je-li otevřená nějaká chata); příp. ze sněhu.

Jižní Alpy Velké množství potoků a pramenů; většina chat má pramen v blízkosti, ale jsou výjimky – podrobná mapa výhodou (zdroje vody jsou vyznačeny).

Severní Alpy V údolí bez problémů, na hřebeni voda není; je možno zakoupit na chatách (200 JPY/l); příp. ze sněhu.

Rizika, na co dát pozor Davy lidí v letní sezoně (rezervace), mimořádná snaha Japonců poradit, přestože neznají odpověď, proměnlivé počasí (předpověď www.yomiuri.co.jp), občasná zemětřesení. Číslo čtyř se považuje v Japonsku za nešťastné, protože se vyslovuje stejně jako smrt (shi). Proto by se Japoncům neměly dávat různé dárky sestávající ze čtyř částí anebo čtyř dárky najednou. Nikdy nezabodávejte hůlky do jídla, zejména do rýže. Hůlky se zabodávají pouze při pohřbech do rýže na oltáři.

Měna a ceny Japonský jen (JPY), 100 JPY = cca 20 Kč, obecně jsou ceny v Japonsku vyšší než v Evropě.

Internet obecně <http://www.jnto.go.jp>, <http://mc.posvete.cz/japan08/> * Fuji-san: <http://picturetokyo.com/travel/fuji.html>

* Japonské Alpy: http://en.wikipedia.org/wiki/Japanese_Alps * Takayama: www.hida.jp

Vysvětlivka titulku 日-Ni-země/本-hon-vycházejícího /国-koku-slunce

Skalnatý hřeben Severních Alp

Pitné vody je v Jižních Alpách dostatek

ších ukázek zručnosti místních obyvatel. Ruiny pevnosti (zničené v 17. století) nad městem mě opravdu pobavily – na zeleném kopci není vůbec nic, jen cedule s hypotetickým půdorysem zámku. Zato mystikou dýchající šintoistické svatyně a buddhistické chrámy na východním okraji Takayamy (Higashiyama) a rušné ranní trhy na břehu řeky Miyagawa stojí bez diskuse za vidění. Třešničkou na sójovém takayamském dortíku je pak lidová vesnička Hida-no-sato, přírodní skansen s dřevěnými venkovskými staveními z 18. století. Šindelové střechy, posuvné stěny, tatami, kouřící ohniště (kouř chrání proti broukům, udržuje rozumnou vlhkost a navozuje příjemnou atmosféru) – výjevy jak z filmu od Akira Kurosawy. V jedné z chalup se nachází muzeum horolezeckého a skialpinismu, s úžasnými skialpovými lyžemi Yamaha, dámskými prkénky Kazama a několika velmi starými dřevěnými kousky včetně originálních tuleních pásů. Ostatně, v zimě budou mít japonské hory jistě také svoje kouzlo a nejen Hokkaido, ale i ostatní ostrovy vyzývají svými hornatými národními parky a rezervacemi.

Taká jama Takayama (高山) – zmenšené Kjóto pod horami

Historické městečko Takayama (高山) je ze Severních Alp „na dohled“ a chybou by udělal ten, kdo by se zde cestou z hor nezastavil. Vskutku okouzlující osada z 8. století má dnes necelých sto tisíc obyvatel, což je na japonské poměry opravdu málo, a tak zde na relativně malé ploše máte hmatatelný kus historie země vycházejícího slunce jako na dlani. V říčce Miyagawa si bezstarostně plavou barevní kapříci, nocleh za rozumnou cenu s přidanou hodnotou sezenete v některém z buddhistických chrámů, všude je to blízko a nikde nějak přehnané davy lidí.

V kouzelných starobylých obchůdcích (Furui-Machi-nami) seženete domácí nakládanou zeleninu, dobroty sladké i slané, rozličné druhy saké, miso, tradiční lakované výrobky ze dřeva a řadu dal-